

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ Γ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ:
«ΑΠΟ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΛΕΙΑ».

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ηλείας κ. Γερμανέ,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Δωδώνης κ. Χρυσόστομε,
Σεβασμιώτατοι και Θεοφιλέστατοι Άγιοι Αρχιερείς,
Σεβαστοί Πατέρες,
Εντιμότατατοι Αρχοντες του Τόπου
Ελλογιμώτατοι κύριοι καθηγηταί,
Κυρίες και Κύριοι Σύεδροι,

Η ευγενική πρόσκλησή σας να παρευρεθώ στο Γ΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, με θέμα **«ΑΠΟ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΗΛΕΙΑ»**, που διοργανώνεται κατ' αυτάς στον Πύργο Ηλείας από την Ιερά Μητρόπολη Ηλείας, με τις Ευλογίες της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού και συν-ευθύνη του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, περιποιεί ιδιαίτερη τιμή και μου προκαλεί μεγάλη χαρά, καθ' όσον παρέχει τη δυνατότητα, μόλις δύο χρόνια (Νοέμβριος 2016) μετά το επιτυχές Β΄ Πανελλήνιο Συνέδριο στην Λεπτοκαρυά της Πιερίας, να αναφερθώ στο τόσο σπουδαίο θέμα που είναι η ανάπτυξη του λεγόμενου Θρησκευτικού Τουρισμού, ή, όπως εμείς προτιμούμε να ονομάζουμε, των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων που καλείται να γίνει αντικείμενο επιστημονικής μελέτης και συζήτησης των ειδικών περί τα του Τουρισμού-Πολιτισμού στις εργασίες του νέου αυτού Γ΄ Συνεδρίου και μάλιστα σε εποχές οικονομικών δυσχερειών για την πατρίδα μας και για τον κόσμο γενικότερα.

Η Εκκλησία της Ελλάδος έχοντας κατανοήσει τη σημασία των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων, την ανάπτυξη των κατά τόπους κοινωνιών και της οικονομικής ενίσχυσης όλων των εμπλεκομένων φορέων αποφάσισε το 2001 στην ίδρυση του Συνοδικού Γραφείου επί των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων. Η ενέργειά της αυτή, πέρα από την επιθυμία της να διατηρήσει την ιερότητα των Ι. Προσκυνημάτων και Μνημείων της Χώρας μας, να εργαστεί για την ανάπτυξη και συστηματική προβολή αυτών εντός και εκτός του ελληνικού χώρου και να συμβάλει στην τόνωση της οικονομίας, είχε και έχει κυρίως και σαφώς, εκκλησιαστικές και θεολογικές προϋποθέσεις.

Η Ελλάδα μας, η πατρίδα μας, μία χώρα μοναδική. Μια χώρα ιστορική, πλούσια σε πολιτισμό, γεμάτη από σπάνιες φυσικές ομορφιές, από αξιόλογους ανθρώπους. Μια χώρα που γέννησε μέσα στην ιστορία σοφούς και ήρωες, πνευματικές ιδέες, εκφραστική αξιοθαύμαστη ποίηση, απaráμιλλη τέχνη. Έδωσε μεγάλη αξία στον άνθρωπο, τίμησε το σώμα, σεβάστηκε την ψυχή, ανέπτυξε όσο λίγες χώρες το πνεύμα. Μια χώρα γεμάτη φως, ουρανό, κάλλος, ζωή. Εδώ συναντήθηκαν το ωραίο με την αλήθεια, η ακρότητα με το μέτρο, η δωρική αυστηρότητα με την ιωνική κομψότητα, η φιλοσοφία με την αρετή, η γνώση με την εμπειρία, η επιστήμη με την ποίηση, η καθημερινότητα με το όραμα, το φυσικό χάρισμα με τη δημιουργία, η παράδοση με την πρωτοτυπία, το ανθρώπινο με το θείο.

Όλα αυτά δεν είναι άσχετα με τη θέση της, ξένα προς τη φύση της, ασύνδετα με το κλίμα της. Η ουσία της είναι άμεσα συνδεδεμένη με την εικόνα της. Μεγαλειώδες το πρώτο, μαγευτικό το δεύτερο.

Τα νερά της άφθονα, η θάλασσα πεντακάθαρη - θέλεις να την πιεις, ο ουρανός της καταγάλανος - θέλεις να τον πιάσεις, ο ήλιος της ολόλαμπρος - δεν αντέχεις περισσότερο φως, ο αέρας της φρέσκος και αρωματικός - δεν χορταίνεις να τον απολαμβάνεις.

Η Ρόδος και η Ιεράπετρα καταλαμβάνουν την τέταρτη και πέμπτη θέση στην παγκόσμια κλίμακα ετήσιας ηλιοφάνειας. Επιβλητικά βουνά εναλλάσσονται με φανταστικές ακτές. Πανέμορφες λίμνες και ποτάμια συναγωνίζονται σε γραφικότητα βαθιά φαράγγια και απότομες κορφές. Τα πάντα έχουν ζωή, πολλή ζωή!

Περισσότερα από 3000 νησάκια με παρθενικές παραλίες σαν διαμάντια στολίζουν τα πελάγη και τις θάλασσές της. Το μήκος των ακτών της, 16.000 χιλιόμετρα, ξεπερνά την ακτογραμμή των Ηνωμένων Πολιτειών (αν εξαιρέσουμε την Αλάσκα). Στα νερά της ενδημεί μια μοναδική θαλάσσια χλωρίδα και σπάνια βιοποικιλότητα, με αποτέλεσμα τα ψάρια της να διακρίνονται για γεύσεις τέτοιες που είναι εντελώς ασύλληπτες, ακόμη και για τη φαντασία των άλλων λαών. Τα βουνά της καλύπτονται από 6.500 και πλέον ποικιλίες φυτών, από τα οποία τα 1463, όπως ο κρόκος, το δίκταμο, η μαστίχα και τόσα άλλα, φύονται αποκλειστικά και μόνο στα δικά της γεωγραφικά όρια. Αρωματικά βότανα με σπάνιες θεραπευτικές ιδιότητες, χυμώδη και εύγευστα φρούτα, αποτελούν μια ισχυρή απόδειξη ότι το κλίμα, το χώμα, ο αέρας, το νερό συνεργάζονται άριστα για να φτιάξουν τις καλύτερες γεύσεις, τα πιο υγιεινά φαγητά. Η ομορφιά συνδυάζεται με τη νοστιμιά και οι δυο μαζί συμπορεύονται άριστα με την υγεία.

Δαντελωτές παραλίες, απόκρημνοι βράχοι, εναλλασσόμενο τοπίο, επιβλητική αγριάδα, ήρεμες γωνίες, προσφέρονται για κολύμπι, αναρριχήσεις, περιπέτεια, συνεχείς εκπλήξεις, ξεκούραση, στοχασμό. Το κλίμα της, η διαφάνεια της ατμόσφαιράς της, ο καθαρός αέρας της συναρμόζονται με τα δρομάκια, τα γραφικά γεφύρια της, τα παραδοσιακά σπιτάκια, τις βαρκούλες, τα ταβερνάκια, τα ταπεινά ξωκκλήσια, τα διάσπαρτα προσκυνητάρια, τα μυσταγωγικά μοναστηράκια της οι 160 θαυματουργικές Ι. Εικόνες μόνο της Παναγίας μας τα αμέτρητα ιερά Λείψανα με κυρίαρχα των Επτανήσων. Οι

χρωματισμοί, οι μυρωδιές, τα ακούσματα, η ησυχία της, οι όψεις και οι βηματισμοί των ανθρώπων της, τα πανηγύρια και οι γιορτές της, οι παραδόσεις και τα έθιμα, η γλώσσα και το τραγούδι, ο χορός και το γλέντι, το χάραμα και το ηλιοβασίλεμα, τα πάντα με έναν μυστικό τρόπο υπογραμμίζουν τη διαχρονικότητα του πνεύματός της, τη δόξα του παρελθόντος της, τη δύναμη της ιστορίας της και συνδυάζονται αρμονικά με τα πάμπολλα μνημεία, τα καταπληκτικά αρχαία θέατρα, τα ζωντανά ερείπια αλλά και τα μοναδικά προσκυνήματα και τις περικαλλείς Ι. Μονές, τους Ι. Ναούς, τα εξωκλήσια και τόσα άλλα που μαρτυρούν το διαχρονικό πνεύμα της Πίστεως και της σχέσεως αυτής της χώρας με το Θεό και το θείο. Η φύση σφιχταγκαλιάζεται με την ιστορία και την πίστη και η αισθητική και το δέος συνιερούργουν με την ανθρώπινη ζωή. Είναι πολύ ευλογημένος αυτός ο τόπος μας . Όλη η Ελλάδα είναι ένας απέραντος ναός, ένα αριστουργηματικό μουσείο, ένα φιλόξενο σπίτι, ένα υποβλητικό τοπίο. Στον τόπο αυτόν οι αισθήσεις ησυχάζουν, το πνεύμα ζωντανεύει, η καρδιά πάλλεται, η ψυχή αντικρούζει, ατενίζει ορά, θεωρεί. Από την Ελλάδα φαίνεται ο ουρανός, από την Ελλάδα φαίνεται η λυτρωτική παρουσία του Θεού στον κόσμο μας.

Η Ελλάδα μας φαίνεται ότι περνάει μία περίοδο βαθιάς παρακμής σε όλα τα επίπεδα. Σταδιακά απομακρύνεται από τον πολιτισμό, την αρχοντιά, τη λεβεντιά, το φιλότιμο, την γνήσια και ανυπόκριτη πίστη, την ομορφιάτην ελληνικότητα της. Οικονομικά καταρρέει, οικολογικά καταστρέφεται, θυμηθείτε τις καταστροφικές καλοκαιρινές πυρκαγιές και όχι μόνο, τεχνολογικά βεβηλώνεται, πνευματικά φτωχαίνει. Η Πατρίδα μας, με την αγνή της θρησκευτικότητα που μαρτυρείται στα θρησκευτικά, ιστορικά, και πολιτιστικά μνημεία και δρώμενα, το μόνο που γνώριζε ήταν να ζει και να δημιουργεί, σήμερα όμως δεν αναπαράγεται. Δείχνει κουρασμένη. Αυτό βέβαια δεν συμβαίνει για πρώτη φορά. Υπήρχε ως χαρακτηριστικό της Ελληνικής

Φυλής μέσα στην ιστορία, ικανό να την αποπροσανατολίσει και να την τραυματίσει, χαρακτηριστικό όμως ανίκανο να καταστρέψει τον πολιτισμό, τον πλούτο της δηλαδή και να την αφανίσει. Το πνεύμα της αποδεικνύεται πιο δυνατό από τα ελαττώματα των ανθρώπων της και η πίστη και ο πολιτισμός της πιο ανθεκτικά από τις ιστορικές υποχωρήσεις της.

Ο κρυμμένος πολιτισμικός-προσκυνηματικός- διαχρονικός πλούτος της με τα μοναδικά και ανεπανάληπτα δείγμα αυτού, αλλά και οι εκπρόσωποι τους, όλοι δηλαδή εμείς, τόσο με τα συνέδρια όπως το σημερινό, όσο και με όλες τις άλλες θεσμικές στοχευμένες κινήσεις της προβολής και της ανάδειξης αυτού του πλούτου συνυπάρχουμε και αγωνιζόμαστε για την μείωση και εξαφάνιση της σημερινής παρακμιακής παραφωνία της.

Σεβασμιώτατοι Πατέρες και Αδελφοί,

Αγαπητοί Πατέρες, εκπρόσωποι των Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος και όχι μόνο.

Άρχοντες του ευλογημένου από τον Θεό τόπου μας

Κυρίες και Κύριοι Σύεδροι,

Η Ελλάδα, η Πατρίδα μας είναι μεγάλη, είναι μεγάλη γιατί μπορεί να φιλοξενεί στον χώρο της όλον τον κόσμο κάθε χρώματος, γένους και φυλής. Ξέρει να εκφράζεται η ίδια και να υποδέχεται και τιμά και όλους τους άλλους. Να μοιράζεται την ομορφιά της, να κοινωνεί τον θρησκευτικό και πολιτιστικό πλούτο της. Η Ελλάδα κάνει τον πολίτη της παγκόσμιο και μεταμορφώνει τον επισκέπτη σε οικείο και φίλο της. Συνέδρια όπως και το σημερινό φανερώνουν το μεγαλείο και τις ευλογίες του Θεού και της Εκκλησίας Του στο τόπο μας που κρύβεται και όμως δυναμικά υπάρχει και ζει, εμπνέει και κινεί Αγιοπνευματικά και σήμερα και αύριο.

Εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας για την πρόσκληση συμμετοχής μας αλλά και την ευαρέσκειά μας για την διοργάνωση και αυτού του Συνεδρίου,

στο οποίο συμμετέχουν και αδελφοί Εκπρόσωποι και άλλων Ορθοδόξων Αδελφών Εκκλησιών, τους οποίους καλοσωρίζουμε και θερμά τους ευχαριστούμε για την παρουσία τους.

Ευχαριστίες στον φιλοξενούντα Σεβασμιώτατο Αδελφό, Μητροπολίτη Ηλείας κ. Γερμανό και στους συνεργάτες του οι οποίοι κοπίασαν για την πραγματοποίηση του Συνεδρίου, στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της καθ' ημάς Εκκλησίας της Ελλάδος και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλο Αντιπρόεδρο, στον άοκνο, σεμνό και πολύτιμο Γραμματέα μας Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, τον οποίο και ενέτειλα όπως αναγνώσει το παρόν Μήνυμα και εκπροσωπήσει την Ι. Αρχιεπισκοπή στο Συνέδριο, τον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. Γεώργιο-Σταύρο Κούρτη, Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ε.τ. καθώς και τα λοιπά μέλη αυτής, και να επαινέσουμε για την άοκνη εργασία τους για την οργάνωση του παρόντος Συνεδρίου, τους χορηγούς και ευεργέτες με εκπρόσωπό τους τον Αντιπεριφερειάρχη, τους Εκπροσώπους και χορηγούς των Ξενοδοχείων, τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Δ. Συμβουλίου των Ξενοδόχων Δήμου Πύργου για την φιλοξενία των κ.κ. Συνέδρων και όλους τους συντελεστές στην επιτυχία του. Ευχόμαστε επιτυχία στις εργασίες του και ελπίζουμε, όπως διά των εμπεριστατωμένων εισηγήσεων επιτευχθεί η περαιτέρω ανάπτυξη των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων όχι μόνο ειδικά στην περιοχή της Ηλείας, αλλά στο σύνολο των κατά τόπους Εκκλησιών της Πατρίδος μας και εκτός Αυτής.